Stort deltagande på låtkurs

'Alla människor har gehör - det är bara att öva upp det'

En ny generation spelmän på tillväxt. Folkmusiken förs vidare genom gehörspel. Alla har gehör, det gäller bara att träna upp det. Foto: Henry Svensson.

– Alla människor har gehör, det är bara att öva upp det, anser Arne Blomgren.

Arne Blomgren, som har denna för alla omusikaliska personer glädjande åsikt, är en av ledarna på Södermanlands Spelmansförbunds "Låtkurs" som har pågått under helgen på Katrinebergs gästhem i Sköldinge. Enda kravet för att man skulle få vara med på kursen var att man behärskade sitt instrument någorlunda, folkmusik behövde man aldrig ha spelat tidigare.

"Låtkursen" hade lockat 42 deltagare från hela Mellansverige i åldrarna mellan 11 år och 60 år.

– Vi hade räknat med tiotalet anmälningar, säger Arne. Men så kom det omkring 50 istället. Några tog förstås tillbaka sina anmälningar.

När KK tittade ut på lördagsförmiddagen höll man just på att analysera ett musikstycke. Plockar man sönder musiken i dess beståndsdelar, så förstår man den bättre och den är lättare att minnas. Att minnas musik kan sägas vara att ha gehör.

GEHÖR

Gehör är när man "hör musiken inne i huvudet" och den konsten behärskar de flesta ganska bra. Det som är knepigt är att samordna händer och mun och med hjälp av sin tanke forma sång och musik. Det är en sak som man får träna.

Till folkmusiken finns det ett mycket magert notmaterial. När noter finns är det oftast bara den nedtecknade melodin, anvisningar om hur den ska spelas saknas. Därför sker den mesta inlärningen av folkmusik genom gehörspel och det är den konsten som man tränar på kursen i Sköldinge.

En fördel med gehörspelet är att musiken aldrig kan stelna, utan att det hela tiden finns plats för ett eget skapande av nya variationer.

TRADITIONSBÄRARE

Det vanligaste folkmusikinstrumentet i våra trakter är naturligtvis fiolen. Men på Katrineberg fanns det även med en klarinett. Förr spelades musiken på de instrument som fanns tillgängliga och det blev oftast fioler, men i närheten av regementsstäder var klarinetten ett vanligt instrument.

I november ska man ha en fortsättningskurs. Då får deltagarna möta "traditionsbärare", dvs spelmän som kan folklåtarna. På den här kursen lär man sig grunderna i gehörsspelet och kan i lugn och ro analysera musiken. Men när man möter en spelman och vill lära sig spela ett stycke, så kan man inte göra på det viset utan får lära sig musiken i ett stycke. Det är svårare, men behärskar man grunderna så klarar man det.

NY GENERATION

Folkmusiken är i högsta grad levande i vårt land, och intresset för den sprider sig allt mer. Det är få större festligheter där man inte har med ett spelmanslag. Gamla musikstycken bevaras och förs vidare från spelman till spelman, och nya stycken tillkommer hela tiden. Det bästa med en sådan här kurs är att en helt ny generation får del av musiken och i sin tur blir traditionsbärare.

Fast de är unga så är de på god väg att själva bli traditionsbärare. Fr.v. Maria Blomberg, 11 år, Birgitta Andersson, 12 år och Anna-Malin Blomberg 12 år.